

Yazdıkça Yazıyorum II

Yaratıcı Yazma ve Minik Yazarların
Yaratıcı Yazma Metinleri

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

2. Baskı





Editör: Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

YAZDIKÇA YAZIYORUM II
Yaratıcı Yazma ve Minik Yazarların Yaratıcı Yazma Metinleri

ISBN 978-605-241-701-0

DOI 10.14527/9786052417010

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Mayıs 2019, Ankara

2. Baskı: Eylül 2020, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler - Ankara
(0312 341 36 67)

Yayıncı Sertifika No: 36306

Matbaa Sertifika No: 25931

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Öğrencilerin gelecekte başkalarından farklı ve özgün işler yapan bireyler olarak günlük, sosyal ve akademik hayatta yer alabilmeleri için günümüzde, öğrencilere kazandırılması gereken becerilerden biri de yaratıcılık becerisidir.

Okullarda eğitim-öğretim yoluyla öğrencilerin yaratıcılığını geliştirecek uygulamalardan birisi yazma çalışmalarıdır. Yalnızca, duygu ve düşüncelerin bir kâğıda aktarılması yerine doğru yazma çalışmalarıyla öğrenciler, hayal güçlerini kullanabilmekte; farklı yaşamlar kurgulayabilmekte; düşünce sınırlarını aşabilmekte; yepyeni, yaratıcı fikirlere sahip olabilmektedirler. Öğrenciler farklı bakış açılarına, sınırsız hayal gücüne, yaratıcı çözümlere sahip oldukça yazma becerileri de gelişmektedir. Öğrenciler okulda farklı tekniklerle, farklı becerilerin kazandırılmasının hedeflendiği yazma çalışmalarında bulunmaktadır. Ancak yapılan çoğu yazma çalışması öğrencileri geliştirmek yerine, çalışmalarda biçim ve kurallar ön plana çıkarıldığından, öğrencileri yazma eyleminden uzaklaştırmakta; öğrencilerin yazmayı sevmemesine neden olmaktadır.

Yaratıcılığın ve yazma becerisinin geliştirilmesi adına öğrencilerin ilgi alanına yönelik birçok fırsat sunan çalışmalar arasında yaratıcı yazma çalışmaları bulunmaktadır. Bu kitapla okuyuculara çeşitli yaratıcı yazma çalışmaları sunmak ve ilk başlarda yazmaktan sıkılan, yazmayı sevmeyen ilkökul öğrencilerinin bu çalışmalarla eğlenerek, hayal ederek, farklı bakış açıları kazanarak, yaratıcı bir şekilde yazdıkça yazarak minik birer yazar hâline gelmeleri sürecinde ürettikleri metin örneklerine yer vermek amaçlanmıştır.

Kitabın ilk bölümünde, yaratıcılık kavramı ve yaratıcı yazma becerisini geliştirme yolları üzerinde durulmuştur. Kitabın ikinci bölümünde, çeşitli yaratıcı yazma çalışmalarına yer verilmiştir. Kitabın üçüncü bölümünde ise sınıf öğretmenlerinin ve ilkökul öğrencilerinin yaratıcı yazma çalışmalarını uygulamasına yönelik olarak hazırlanmış bir TÜBİTAK projesi olan “Yazdıkça Yazıyorum” projesinde katılımcı olarak yer alan sınıf öğretmenlerimizin, 2018-2019 eğitim-öğretim dönemi güz yarıyılında, kendi öğrencileriyle gerçekleştirdikleri yaratıcı yazma çalışmalarına ve bu çalışmalarda ilkökul öğrencilerinin, minik birer yazar olma yolculuklarında ortaya koydukları örnek metinlere yer verilmiştir.

Kitabın yazmayı seven ve sevdirmek isteyen başta Türkçe ve sınıf öğretmenlerimiz olmak üzere herkese yarar sağlamasını; bu kitapta adı geçen ve onları okuyan tüm çocukların da gelecekte yazan ve yazmayı sevdiren bireyler olmasını temenni ederim.

Kitabın ortaya çıkmasında desteğini esirgemeyen herkese ve emeği geçen yazarlarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

Eylül, 2020

Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

1. Bölüm: Yaratıcılık ve Yaratıcı Yazmayı Geliştirme

Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

2. Bölüm: Yaratıcı Yazma Çalışmaları II

Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

3. Bölüm: “Yazdıkça Yazıyorum” Projesi: Minik Yazarlar

Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Ufuk ÖZDEMİR

Milli Eğitim Bakanlığı, Sapanca İlkokulu

Abdulkadir TÜRKMETİN

Milli Eğitim Bakanlığı, Sapanca İlkokulu

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
-------------	-----

1. BÖLÜM

YARATICILIK VE YARATICI YAZMAYI GELİŞTİRME

1. Yaratıcılık.....	2
2. Yaratıcı Yazma.....	4
3. Yaratıcı Yazmayı Geliştirme	8
3.1. Motivasyon Sağlama	10
3.2. Doğaya ve Çevreye Bakma	10
3.3. Görsel Malzemeler Kullanma.....	11
3.4. Gerçek Nesnelere Kullanma	12
3.5. Beyin Fırtınası Gerçekleştirme.....	12
3.6. Haritaları Kullanma.....	13
3.7. Yönergeler/Komutlar Kullanma	15
3.8. Grup Çalışması Oluşturma.....	15
3.9. Oyun ve Bulmaca.....	16
3.10. Rol Oynama ve Drama.....	16
3.11. Gerçek Dünya Durumları.....	16
3.12. Okuma Çalışmaları.....	17
3.13. Metin/Otantik Metin/Şiir Kullanma	17
3.14. Dinleme Çalışmaları.....	18
3.15. Şarkı/Müzik Dinletme.....	19
3.16. Film, Video, Televizyon Programı İzleme	19
3.17. Konuşma Çalışmaları	20
3.18. Yazma Çalışmaları	20
3.19. Not Defteri Tutma.....	21
3.20. Günlük Tutma	22
4. Yaratıcı Yazan Öğrenciler İçin Öğretmenlere Öneriler	22
Kaynakça.....	25

2. BÖLÜM

YARATICI YAZMA ÇALIŞMALARI II

1. Düşündürücü Sorular Hakkında Yazmak.....	29
2. Farklı Konularda Yazmak.....	30
3. Görsellerle Anlatıyorum.....	31
4. Bunlar Kimin Ayakları?.....	32
5. Devamı Sende.....	33
6. Kullanılan Dili Tahmin Etmek.....	34
7. Kestane Kebap Acele Cevap.....	35
8. En Sevdiğim Temizlik.....	35
9. Kelimelerin Dansı.....	36
10. Kim, Nerede, Ne Yapıyor?.....	37
11. Filmimiz Başlamak Üzeredir.....	38
12. Kelimenin Biten Sesiyle Sonraki Kelimeyi Başlatmak.....	39
13. Soru Balonları.....	40
14. Zıtlama.....	40
15. Diyalog Yazmak.....	41
16. Korkularımı Kaçıyorum, Düşlerimi Uçuyorum.....	42
17. Eğlenceli Metaforlar.....	43
18. Nesnelerin Konuşmaları.....	44
19. Aynı Harflerle Başlayan Dizilmiş Kelimelerle Kurulan Cümleler.....	44
20. Sınıfça Yazıyoruz.....	45
21. Öykü Karakterleri Oluşturmak.....	46
22. Şapkamın Rengi Şiirimin Rengi.....	47
23. Bil Bakalım Kim?.....	48
24. Sözcük Türeterek Öykü Yazmak.....	49
25. Slogan Yazalım.....	50
26. Yemekteyiz.....	51
27. Rüyalardan Öyküler Oluşturmak.....	51
28. Mayınlı Kelime ve Harfler.....	52
29. TABU.....	53
30. Final.....	54
31. Hayvan Özelliklerini Hikâye Etme.....	55
32. Canım Eşyalarım.....	55
33. Çocuklardan Günlere Şiirler.....	56

34. Dilek Kutusu	57
35. Duvar Yazıları	58
36. Dilekler Gerçek Olsa.....	59
37. Son Bileti Kim Alacak?	59
38. Bitkiler Şiir Yazıyor	61
39. Bir Kitabım Olsun	61
40. Güzel Bir Gün.....	62
41. Türkiye Gezisi	63
42. Dört Mevsim.....	64
43. Reklamlar	65
44. İşimi Kaybetmek İstemiyorum.....	66
45. En Sevdiğim Şiir	67
46. Hayvanlar Konuşuyor.....	67
47. Benim Şehrim.....	68
48. Çizgi Öykü	69
49. Dünyanın En Güzel Rengi	69
50. Senaryo Yazmak	70
Kaynakça.....	72
Ekler	73
Ek 1. Çizgi Öykü Örneği	73

3. BÖLÜM

“YAZDIKÇA YAZIYORUM” PROJESİ: MİNİK YAZARLAR

1. Proje Kapsamında Uygulanan Yaratıcı Yazma Çalışmaları ve Minik Yazarların Yaratıcı Yazma Metinleri	79
1.1. Adım Adım Yazma.....	80
Uygulama Örnekleri	80
Arkadaşlık	80
Köpek ile Kurt.....	80
Doğum Günüm	81
Su Tabancası Eğlencesi	81
Çevreyi Korumalıyız.....	81
Rüya Adası.....	82
Horoz ile Kedicik.....	82
Arkadaşım	82
Tanışma	83

Yıldız	83
Arkadaşlığın Önemi.....	84
Bir Piknik Hikâyesi	84
Sırma Saçlı Kız ve Yakışıklı Prens	85
Arkadaşım Olmasaydı	85
1.2. Bir Ada Yaratıyorum	86
Uygulama Örnekleri	86
Günlük 1	86
Günlük 2	87
Günlük 3	87
Günlük 4	88
Günlük 5	88
Günlük 6	88
Günlük 7	89
Günlük 8	89
Günlük 9	90
Günlük 10	90
Günlük 11	91
Günlük 12	91
Günlük 13	92
1.3. Ayakkabılar ve Şapkalar	93
Uygulama Örnekleri	93
Balıkçının Tuttuđu Balıklar	93
Şapka ve Ayakkabı	94
Ormanlarımız	94
Kaptan	95
İki Kardeş	95
Fakir ve Mülayim	96
Pırlanta ve Pırlıltı	97
Nezaket	98
Mert ve Kemal'in Maceraları	98
Şık Boncuk ve Annesi	99
İki Arkadaş	100
Şapkalar ve Ayakkabılar	100
Merak	101
Ahmet ve Kerem'in Maceraları	101

1.4. Kelime-Kavram Havuzundan Seçerek Şiir Yazma	103
Uygulama Örnekleri	103
Hayat	103
Benim Şiirim	104
Keloğlan	104
Anne Kuzu	104
Memleketim	105
Mesut'un Balığı	105
Keloğlan Masalı	106
Canım Kitabım	106
Japonyalılar	106
Güzel Türkiye	107
Masalsı Şiir	107
Geliyorlar	108
Mutlu Günlerim	108
Bahçeler ve Çiçekler	109
Bir Martı Göklerde	109
Asya Kıtası	110
Tarla Günüm	111
Tatil	111
Kedim Benim	112
Japonya Yolculuğu	112
Bahar	113
Hapis Kedi	113
Bir Rüya	114
Şişman Balık	114
1.5. Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?	115
Uygulama Örnekleri	115
Kırmızı Başlıklı Kız 1	115
Kırmızı Başlıklı Kız 2	116
Kırmızı Başlıklı Kız 3	116
Kırmızı Başlıklı Kız 4	116
Kırmızı Başlıklı Kız 5	117
Kırmızı Başlıklı Kız 6	117
Kırmızı Başlıklı Kız 7	118

Kırmızı Başlıklı Kız 8.....	118
Kırmızı Başlıklı Kız 9.....	119
Kırmızı Başlıklı Kız 10.....	119
Kırmızı Başlıklı Kız 11.....	120
Kırmızı Başlıklı Kız 12.....	121
Kırmızı Başlıklı Kız 13	121
Kırmızı Başlıklı (Mor Şapkalı) Kız 14	122
Kırmızı Başlıklı Kız 15.....	122
Kırmızı Başlıklı Kız 16.....	123
Kibritçi Kız.....	125
Rapunzel 1.....	125
Rapunzel 2.....	126
Rapunzel 3.....	126
1.6. Mektup Formları.....	128
Uygulama Örnekleri.....	129
Mektup 1.....	129
Mektup 2.....	129
Mektup 3.....	129
Mektup 4	130
Mektup 5.....	130
Mektup 6.....	131
Mektup 7.....	132
Mektup 8.....	132
Mektup 9.....	132
Mektup 10	133
Mektup 11	133
Mektup 12	134
Mektup 13	134
Mektup 14	135
Mektup 15	135
Mektup 16	136
1.7. Kayıp İnsan	137
Uygulama Örnekleri.....	138
Kayıp İlanı 1.....	138
Kayıp İlanı 2.....	138

Kayıp İlanı 3.....	139
Kayıp İlanı 4.....	139
Kayıp İlanı 5.....	140
Kayıp İlanı 6.....	140
Kayıp İlanı 7.....	141
Kayıp İlanı 8.....	141
Kayıp İlanı 9.....	142
Kayıp İlanı 10.....	142
Kayıp İlanı 11.....	143
1.8. Pencereden Gördüklerim	144
Uygulama Örnekleri	144
Pamuk.....	144
Sakin Ormanın Şirin Kulübesi	145
Yavru Kediler	146
Pencere.....	146
İyilik	146
Bir Gün	147
Kulübede Yalnızlık	147
Hayvanların Dostluğu	148
Aç Karga	148
Yazlık.....	148
Ağaç Kakan	149
Pencereden Gördüğüm Ayılar.....	149
Aslan	150
Bir Rüya.....	150
Benim Anım	150
Orman.....	150
Ormandaki Bir Anım	151
Gülmek.....	151
Anım	151
Hırsız ve Ben.....	152
Tavşan ile Köpek.....	152
Pencereden Gördüklerim.....	153
Pencereden Bakınca.....	153

1.9. Pencere Problemi: Şiir Yazma.....	154
Uygulama Örnekleri.....	155
Atatürk ile Birkaç Gün.....	155
Güneş.....	156
Bizim Gördüklerimiz.....	157
Yavru Kedi.....	158
Manzara.....	159
Kuşlar.....	160
Pencerem.....	161
Orman.....	162
Peri.....	163
Özlem.....	164
Bir Şiir.....	164
Bizim Őiirimiz.....	165
1.10. Kim, Nerede, Ne Yapmış?.....	167
Uygulama Örnekleri.....	167
Domates Kafa'nın Maceraları.....	167
Çizmeli Kedi.....	168
Panda'nın Amerika Macerası.....	168
Kayıp Karne.....	169
Yıkılan Hayaller.....	169
Zaman Makinesi.....	170
Cin Ali Uzayda.....	171
Kamp Zamanı.....	171
Kül Kedisi ve Vino.....	172
Yeni Arkadaş.....	173
Avcı.....	173
Kaybolan Ayakkabı.....	174
Őakir Evde.....	174
Tatil.....	175
Gitar.....	175
İşçi Kardeş.....	175
Kitap.....	176
Ailenin Olayı.....	176

1.11. Rehberli Portreler.....	178
Uygulama Örnekleri.....	179
Beyaz.....	179
Mor.....	179
Mavi Mavi Masmavi.....	179
Pespembe.....	180
İyi Kaplılık.....	180
Yeşil.....	181
Siyah.....	181
Sevmek.....	182
Pembe.....	182
Sevdiğim.....	182
Mavi.....	183
1.12. Zincir.....	184
Uygulama Örnekleri.....	184
Yeni Top.....	184
Doğum Günü Süprizi.....	185
Top.....	186
Okulda.....	187
Yılbaşı Hazırlığı Yaparken.....	188
Kardeş.....	189
Resim Yapıp Satan Çocuk.....	189
Arkadaşlık.....	190
Çalışmak.....	191
Tesadüf.....	192
Marian ve Maceraları.....	193
Kaptan.....	193
Uçurtma.....	194
Mehmet.....	194
1.13. Düşünce Kümeleri.....	196
Uygulama Örnekleri.....	197
Engelliler Günü.....	197
Sanatçı ve Maceracı Dostlar.....	197
1.14. Özgün Karakterler.....	199
Uygulama Örnekleri.....	199

Doğru Söylemek.....	199
Orman.....	200
Adnan ve Arkadaşlarının Maceraları	200
Fayans	201
Sandalye.....	201
Esin'in Kedisi	201
Kahraman İtfaiyeci.....	202
Balık Kuyruklu Kaz.....	202
Okul Gezisi.....	203
Soba	204
Toynaklı Kartal.....	204
1.15. Özel Mülkiyet Tekniği (Yaratıcı Drama).....	205
Uygulama Örnekleri	208
Musluk	208
Kavuşma	209
Not.....	209
Gizemli Not.....	210
Kitap ve Çocuk	210
Kulübedeki Çerçeve	211
Kaynakça.....	212
Ekler	213
Ek 1. Minik Yazarlarımızın Okulları.....	213
Yazarlar Hakkında.....	215

1. BÖLÜM

YARATICILIK VE YARATICI YAZMAYI GELİŞTİRME

Dr. Öğr. Üyesi Gökçen GÖÇEN
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Eğitim-öğretim çalışmaları günümüz açısından değerlendirildiğinde, eğitim-öğretim ortamında öğrencilere ağırlıklı teorik bilginin kazandırılmasının günümüz öğrencilerinin gelecekte başarılı bireyler olarak yetişmesinde etkili ve yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin günümüzde ve gelecekte başarılı bireyler olarak yetişebilmeleri için bilginin yanında farklı becerileri de okul ortamında kazanması beklenmektedir.

Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte, bilgiler arasında ilişki kurma, bilgiyi bütünleştirme, bilgiyi zihinde yapılandırma, dilin günlük ve gerçek hayatta kullanımı, zihinsel becerileri geliştirmeye yönelik etkinlikler, öğretimle birlikte öğrencilerin dil, zihinsel, sosyal, iletişim, öğrenme ve zihinsel bağımsızlık becerilerini geliştirme gibi kavramlar üzerinde durulmaya başlanmıştır (Güneş, 2009; Güneş, 2012; İşeri ve Baştuğ, 2016; Karadüz, 2010).

Günümüzde bilgiyi ezber bilgi olarak edinen bireylerin değil, bilgiyi kullanabilen ve üretebilen bireylerin başarılı bireyler olacağı anlaşılmaktadır. Bu yüzden eğitim-öğretim ile bilgiyi etkin bir şekilde kullanabilen; bağımsız, eleştirel düşünebilen; duygu ve düşüncelerini etkili ve doğru bir şekilde anlatabilen; anlatılanı doğru anlayabilen; kavrayabilen ve doğru kararlar verebilen; yaşam boyu öğrenmeye devam edebilen ve öğrendiklerini, bilgisini gerçek yaşama aktarabilen bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir (Öztürk, 2012; Sever, 2004; Söylemez, 2018). Böylece bilgiyi bilen bireylerden çok, bilgisini beceri hâline dönüştürebilen ve kullanabilen bireylerin günümüzde başarılı bireyler olacağı görülmektedir.

Eğitim-öğretim alanında bilim ve teknolojinin de etkisiyle yaşanan yeniliklerin ve gelişmelerin ışığında öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin verilebileceği derslerden birisi Türkçe dersleridir. Son olarak 2018 yılında gözden geçirilen Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın (1-8. Sınıflar) yapısı incelendiğinde, Türkçe dersleriyle öğrencilere hangi becerilerin kazandırılacağı konusunda, güncel eği-